

„Miért szenvedném el a sérelmeket?”

1 Korinthus 6: 1-8

Gazdagréti Református Gyülekezet

2016. április 17

Bevezetés

Pál levelének ez a két fejezete olyan, mintha nem egy gyülekezetnek írná, hanem, mintha Budapesten belépne egy szórakozóhelyre és ott prédikálna. Mintha a korinthusi gyülekezet összetétele és viselkedése egyezne egy mostani szórakozóhely erkölcsi mércéjével. Olyan eseteket említ ez előtt is (szexuális szabadosság, pereskedés egymással), ami arra enged következtetni, hogy a gyülekezet már szélsőséges végletekben van.

Pál egyre komolyabb és durvább eltérések ellen emel szót. Ebben a szakaszban anyagi károsodás miatt indult per a gyülekezet tagjai között. Teljes csődnek nevezi Pál azt, hogy a gyülekezet tagjai válogatnak, megkülönböztetnek, hadakoznak, viszálykodnak, azaz egy szóval pereskednek. És nem valamilyen jellemhibáról beszél itt Pál, hanem a keresztyénség csődjének nevezi ezt. Főlegessé tették a korinthusiak azt a szót, hogy ők keresztyének.

És azt mondja, hogy hiába csak néhány tag pereskedik egymással, ez mindenkinek a felelőssége, aki a közösség tagja. Ráadásul egy kemény kérdéssel zárja ezeket a sorokat:

„Miért nem szenveditek el inkább a sérelmet? Miért nem tűritek el inkább a kárt?”

Elszenvedni a sérelmet..... Lemondani arról, hogy nekem van igazam, lemondani, hogy a másik akarata érvényesüljön. Korinthusban és Budapesten is nagy kérdés ez. Lemondani ott, ahol az a legfontosabb, hogy én mit érzek, nekem mi fontos? Ahol pont nem a lemondás, hanem az érdekeim érvényesítése a fontos. Hogyhogy engedjük el? Nekem van igazam, mi lesz akkor az önmagam érvényesítésével, az igényeim felszínre hozásával? A lemondás, sérelem elhordozás megy a legnehezebben. Társadalmunkban, aki én vagyok, amit én gondolok, amit én érzek az a legfontosabb.

Pár hete utaztam egy ismerősömmel a kocsijában. Amikor megérkeztünk a házukhoz állt volna fel a járdára, de keresztbe éppen jöttek gyalogosok. Ő azért ment előre, nyomta a kocsit és közben belülről folyamatosan egyre idegesebben mondta, hogy miért nem képesek megvárni ezek, hogy felálljak, miért nem képesek kicsit várni? A kintiek pedig mentek tovább, látszódtott, hogy gyorsítanak és egyértelmű arckifejezéseik azt is elárulták, hogy ők pedig azt gondolták, hogy miért nem képes ez egy kicsit várni, hogy átérjek 10 mp alatt?

Szenvedjétek el a sérelmet, tűrjétek el a kárt! Óriási kihívás ez ma, ha nem egyenesen örülség első hallásra. De erre hív Pál! Mai igehirdetésünkben magunkról gondolkodjunk és vizsgáljuk meg a mostani budapesti lakost a korinthusi lakos tükrében. Tegyük ezt három kérdés feltevésével:

- Milyen sérelmeink vannak (Miért vannak sérelmeink?)
- Miért szenvedjük el a sérelmet?
- Hogyan szenvedjük el a sérelmet?

1. Milyen sérelmeink vannak? (Miért vannak sérelmeink?)

Pál anyagi sérelmekről beszél itt, hogy a gyülekezet már egymást rövidíti meg, egymáson keres hasznot és ennek természetes velejárója a rengeteg konfliktus, sértődöttség, mély seb. Mindennapi élet dolgaiban, megélhetést érintő kérdésekben vitáznak és pereskednek egymással a gyülekezet

tagjai. És ami ezen felül kiborítja Pált, hogy ebből sportot űznek. Valahogy ahhoz hasonlóan pereskednek, mint amit ez a példatörténet elmond:

Valaki farmot vásárolt, és hamarosan találkozott legközelebbi szomszédjával, aki megkérdezte tőle: “Ön vette meg ezt a helyet?” “Igen.” “Akkor egy peres ügyet vásárolt magának.” “Hogy lehet ez?” “Hát úgy, hogy szerintem a kerítés három méterrel beljebb, az én földemen van, és én a bíróságra viszem követelésemet.” “Nehogy megtegye. Ha a kerítés rossz helyen áll, akkor csak vegyük föl, és tegyük a helyére!” “Ezt tényleg komolyan gondolja?!” “Természetesen!” “Akkor a kerítés maradjon ott, ahol van.”

Pereskedésük a legtöbb esetben értelmetlen. Nemcsak sértődöttségből pereskednek, hanem mert ezzel kapcsolódnak ki. Úgy pereskednek, és úgy okoznak kárt, hogy azt észre sem veszik. És ezzel a gyülekezet csak feszültséget tárházává válik.

Eltértek, és közösségi életük fő mozgatórugója nem a megváltásuk, hanem jogaik biztosítása lett. Rendkívül érzékenyen reagáltak, ha valaki megsértette őket, vagy szabadságukban gátolta őket, közben pedig másokat zokszó nélkül sértettek meg.

A korinthusi szabadság lobby jelmondata: Miért ne tehetném meg, amihez kedvem van? Közösségi mozgatórugójuk nem a megváltásuk, hanem jogaik biztosítása lett.

Ebben a fejezetben Pál kilencszer kérdez, és ebből hatszor tesz fel ilyen típusú kérdést: „Vajon nem tudjátok?” Pál stílusa nagyon kemény és sok esetben direkt megszegényítő, lekezelő. De azért ilyen kemény ez a stílus, mert számon kéri a korinthusiakat, hogy mit tesznek, és figyelmezteti a közösséget, hogy az egyszer már megtalált igazságtól, Krisztustól radikálisan eltértek, elfelejtették az eredeti kiindulási pontot. Egyenesen a motivációjukra kérdez rá Pál.

Igaz nem a pozitív megerősítés pedagógiáját használja, hanem nagyon durván és erősen megszegényít, de fontos, hogy miért teszi ezt?! A végső felháborodás és elkeseredés van benne, hogy miért tértetek el ettől?

Azért vannak pereskedések Korinthusban, mert az önigazolás, az ego, az egyéni érdek fontosabbá vált minden másnál, és azért vált minden másnál fontosabbá, mert kiveszett az alázat és a nagyvonalúság a gyülekezetből és a számomra fontos vált elsővé. És azért veszett ki, mert minél jobban érvényesítjük a magunk akaratát és vágyait és én közléseit, annál inkább kirekesztjük Krisztus vezetését az életünkéből. **Egyre halványodik ő és egyre erősödünk mi magunk. Minden, ami én rólam szól, az az én vezetésemhez fog vezetni, minden, ami róla szól, az az átengedésről, bizalomról fog szólni.**

A korinthusiak tehát pereskednek és Pál ez ellen szólal fel ilyen erélyesen. De miért zavarja Pált a pereskedés?

2. Miért szenvedjük el a sérelmet? -

Tehetné fel a kérdést egy korinthusi és mi is. Ha Pál hallaná ezt a kérdést, akkor valószínűleg levelében lévő stílusához hasonlóan elég erélyesen és felháborodottan válaszolna. Egyszerűen szólva azért, mert kárt okozunk vele, kifelé és befelé is.

Az 1970-es években két világméretű missziós társaság hatalmas pereskedésbe kezdett egymással. Az ügy sajtó visszhangot kapott és rengeteg helyen Jézus Krisztus követőinek megszegését, hiteltelenségét okozta. Ez volt hallható széles körben: „Milyenek azok a keresztyének, akik a megbékélést hirdetik és mégsem képesek elengedni egymásnak sérelmeket?” Az ügy végül nem jutott el a végkifejletig, elrendeződött, de a hatása nem évült el.

Először is azért szenvedjük el a sérelmeinket, mert ez hiteltelenné tesz minket magunkat és a gyülekezetünket is. Ha a konfliktusainkat, sértődöttségünket, csak világi bíróság előtt tudjuk rendezni és a gyülekezetben belül, ha a viszálykodásunkat, sértődöttségünket, csak a munkahelyi kollégával vagy az otthoni családdal tudjuk megbeszélni, akkor hiteltelen az egész, amiben hiszünk, amiről beszélünk, amiért itt vagyunk. Ha nem tudunk megbékélni egymással, akkor mindaz, amit Krisztus tett értünk az komolytalanná válik mind magunk előtt, mind mások előtt.

Ahogy mi viselkedünk, az alapján alakul ki vélemény a kívülállókban. Ha nem tudjuk sérelmeinket kezelni, megbeszélni a sértettel, azzal, aki itt ül a sorokban, akkor ezzel azt ismerjük el, hogy számunkra semmit sem ér Krisztus váltságshalála, békessége és megváltása, mert erről magam is elfeledkezem, mert nem tudok úgy elengedni, mint ahogy nekem elengedtek.

Máté evangéliumában az elengedett adóság története illusztrálja jól ezt. A két szereplő pénzzel tartozik. Az egyikük az uralkodójának, a másik a szolga társának. Kettejük adósságának akkora a mértéke, különbsége pénz mennyiségben kifejezve, mint, ahogy a Mount Blanc magassága aránylik egy hangya méretéhez. A hegynyi magas adósságot elengedik a szolgának, de ő nem tud elengedni, és amikor azzal a szolgatársával találkozik, aki tartozik neki, akkor a hangya méretű adósságot már nem tudja elengedni. Pál arra buzdít itt, hogyha peres ügyünk van, sértődöttségünk, kár ért minket, azt gyülekezetben rendezzük ÉS rendezzük!

És másodszor azért rendezzük, mert bennünk Krisztus követőkben több van igazságszolgáltatás terén, mint a világi bírásokban. Miért?

Pál több versen keresztül buzdít, hogy nem vagyunk méltatlanok, bölcsek vagyunk ahhoz, hogy peres ügyekben segítsük egymást. Több van a mi igazságszolgáltatásunkban, mert Krisztus megbocsátása, kegyelme, megváltása, megbékéltetése által közöttünk is lehet megbékélés, kegyelem és elengedés.

Ha pedig többek vagyunk mi magunk, akkor mindezt a konfliktus halmazt miért vinnénk ki máshová? Miért beszélünk meg a munkatárssal, edzőtársunkkal, családtagunkkal? Ha itt a megbékélés, megbocsátás mindkét fél részéről lehetőség lehet, akkor miért húznánk el ezt a sértődöttséget? Miért ne rendeznénk azzal, akivel a sértődöttségünk kialakult?

Ne vigyük ki a pereskedést, nemcsak azért, mert több van nekünk ebben, és nemcsak azért mert hiteltelenné tesz, hanem azért is, mert ha nem rendezzük ezeket az ügyeket, az ugyanúgy pártoskodáshoz és szakadáshoz vezethet, mintha a vezetők terén szakadnánk pártokra.

A kívülállók rögtön lecsapnak a legapróbb következetlenségekre is. Mi másért lenne olyan hálás riporttéma az újságok számára, ha gyülekezetek és az egyház körül támad botrány?

És ami fontos: Pál nem csupán a vétkeseket vonja kérdőre, hanem az egész gyülekezetet. Ha valakinek peres ügye, konfliktusa van a gyülekezetben az kollektív felelősség. Mindenki érdeke, hogy az rendeződjön. Tehát, ha eddig úgy ültünk itt, hogy engem ez nem érint, mert pont minden konfliktusomat rendeztem, akkor sajnálattal közlöm Pál mondatait, hogy ez közös felelősségünk.

Jézus ellentétben a mai felfogással így buzdít minket a konfliktus megoldásában, a rendezésben: (Máté 5:38)

„Hallottátok, hogy megmondatott: Szemet szemért, fogat fogért.³⁹Én pedig azt mondom nektek, hogy ne szálljatok szembe a gonosszal, hanem annak, aki arcul üt jobb felől, tartsd oda másik arcodat is.”

Pál továbbra is azért mondja, hogy a sérelmeket rendezni kell, a kárt el kell tűrni, mert azokkal kárt okozunk belül és kívül egyaránt. Nemcsak a körülöttünk lévők megítélésében, de a gyülekezetben lévő tagok életében is.

Luther Márton gyakran mesélt arról a két kecskéről, amely egy mély víz fölött átívelő keskeny hídon találkozott egymással. Nem tudtak visszafordulni, ezért dulakodni kezdtek. Rövid idő múlva, egyikük lehasalt, és engedte, hogy a másik átmenjen a hátán, és többé nem veszekedtek. Tanulságul ezt mondta Luther: “Légy nyugodt, ha a béke érdekében valaki rád lép, mert ezzel nem okozott kárt a lelkiismeretedben.

3. Végül pedig talán a legnehezebb kérdés: Hogyan szenvedjük el a sérelmet? -

Pál nagyon leegyszerűsíti itt a választ! Már az teljes csőd, hogy nem tudjuk elviselni a sérelmet, a kárt. A hogyan nála nem annyira kérdés, mint alapvetés. De számunkra, akik küzdünk ezzel a kérdéssel, akiknek ez nehéz, nekünk mi lehet ebben a segítség? Mi az útja a sérelem elhordozásának?

Csak azzal kezdődik el a rendezés, ha elkezdünk lemondani. Ez kell hozzá, ez nem következmény. Ez tehát a folyamat része és nem eredménye.

Másrészt már az itt szereplő szó jelzi számunkra, hogy ez egy szenvedés. Elszenvetni a sérelmet, a kárt. Nem arra szólít Pál, hogy ennek örüljünk is. Ez önmagában véve, hogy megrövidítjük magunkat már az nehéz. Szenvetés, hogy ehhez motivációt gyűjtsünk, ehhez alázatunk legyen és tudjunk nagyvonalúak, lenni.

De bármennyire is kutatjuk ezt a témát, hogy hogyan tudunk lemondani, a sérelemről, hogyan tudjuk elszenvetni a kárt, a végeredmény ugyanaz lesz. Ez parancsszóra nem megy. És nem is fog. Ez nem megy csak azért, mert kifelé hiteltelenné tesz minket, ez nem megy csak úgy, mert majd a jövőben nehéz lesz. Ez nem megy most a jelenben.

A kérdés tehát nem az, hogy hogyan tudjuk elviselni a kárt, hogy hogyan szüntessük meg a pereskedést, hanem a kérdés az, hogy ki által lehetséges mindez!

Ki által tudjuk elhordozni a sérelmet?

Először is és legfőképpen csakis egy dolog miatt szenvedjük el a sérelmeinket, a minket ért kárt. Mert már nekünk is elengedték a sérelmeinket. Csak ebből fakadhat igazi elengedés!

Amíg az ember nem tapasztalja meg azt a kegyelmet, amit Krisztus tanúsított iránta a kereszten, amíg nem tapasztalja meg azt, hogy Jézus Krisztus úgy halt meg érte, hogy valójában minden sérelmet elengedett, minden kárt felvállalt, addig ő maga sem tud másnak sérelmet elengedni. Mert Krisztus az, aki felvállalta, hogy a nevét hiába használjuk, hogy sokszor csak akkor hívjuk segítségül, ha nekünk van szükségünk rá, mert csak akkor vagyunk vele kapcsolatban, ha az nekünk szükséges. Azaz a

legtöbbször ugyanúgy kihasználjuk és megrövidítjük, mint ahogy a korinthusiak tették ezt egymással. ÉS Jézus mégis elszenvedte a sérelmeket a kereszten. Nehéz volt neki is, szenvedett, de értünk megtette, szeretetből. Csakis ebből a kegyelemből, ebből a példából tudunk táplálkozni.

Csakis aki átélte, hogy egyszer már elengedtek, akinek elszenvedték a sértését, és akinek elengedték, hogy kárt okozott, csak az tud igazán elengedni. Amíg nem éli át ezt a kegyelmet, addig csak próbálkozik, addig csak erőlködik.

Csakis Jézus kegyelmének átélésével, annak megtapasztalásával és segítségül hívásával vagyunk képesek nemcsak elengedni, de elszenvedni a sérelmeket! Egyedül ez nem lehetséges, csakis Krisztussal. Pál pedig erre emlékeztet. Hogy ettől már annyira eltávolodtak az általa alapított gyülekezetben. Ezért háborodik fel annyira, mert elfelejtették, hogy ők is kegyelem által élhetnek és kegyelemből kaptak hitet és üdvösséget.

Az a szeretet, ami szükséges ehhez nem jön automatikusan, főleg nem abban a pillanatban, amikor már minden kiveszett belőlünk, amikor már a közöny van bennünk, mert annyira belefásultunk a vitába, az elkeseredésbe, a sérülésbe, a kárba. Ez a szeretet nem tud embertől jönni. Az emberi erő ehhez nem elég.

1973. január 30-án Patrice Tamao, Santo Domingóban, a Dominikai köztársaságban megengedte, hogy keresztre szegezzék "mint a világbékéért és emberek közti megértésért való áldozatot". Emberek ezrei nézték a televízió amint a 15 cm-es rozsdamentes acélszöveget beverték kezébe és lábába. Tamao 48 órán át akart a kereszten maradni, de 20 óra múlva félbe kellett szakítania önkéntes keresztre feszítését, mert fertőzés lépett fel a jobb lábában. Az újságban, a vezércikkben ezt olvashatták az emberek: "A békéért való keresztre feszítés nem sikerült."

Az ember önálló próbálkozása nem elég ehhez. Csakis Jézus Krisztussal lehetséges ez. Reményik Sándor így foglalja ezt össze: Nem a mi dolgunk igazságot tenni, a mi dolgunk csak igazabbá lenni. A mi dolgunk csak továbbra is Krisztusra nézni és belőle meríteni erőt, szeretetet, abból, hogy ő is kegyelmet gyakorolt rajtunk.

Az, hogy ezt pedig hányszor és hogyan tegyük meg, szintén a Biblia elmondja.

A keresztyén sérelem elengedésének és irgalomnak nincsenek határai. Miért? Mert Krisztus értünk hozott áldozatának se voltak keretei és határai. Annyira önző világban élünk! Csak magunkra gondolunk, a másokra nem. De ha komolyan átéljük, hogy Krisztus mit tett értünk és az mennyire korlátok nélküli, akkor rádöbbenhetünk, hogy a mi elengedésünknek sincsenek korlátai, sőt tényleg akár hetvenszer hétszer is lehet. De ehhez át kell élni legalább egyszer, hogy milyen kegyelemben van részünk, mert ennek a kegyelemnek a megértéséből, **megéléséből hála lesz** és ez a hála vezet nagyvonalúsághoz, sérelmek elengedéséhez. Csakis Jézus Krisztus kereszthalála az, ami segít elszenvedni a kárt, mert őrá nézve van biztatásunk és példánk.

Pál meg akarja szüntetni levelével ezt a korinthusi állapotot. És bár fedd, de szeretné, ha változás lenne. Szeretné, ha az a merészség, ami az egymás iránti pereskedéshez megvan Korinthusban, az az erőfeszítés, makacsság, kitartás az legyen inkább bennük az egymás iránti megbocsátás és szeretet használatánál.

BEFEJEZÉS

Pontosan ezért Korinthusiak és gazdagrétek, ahogyan az Úrvacsorai liturgiában is a megbékélés jeleként kezet fogunk egymással, ezzel a lelkülettel és gyakorlattal élünk minden vasárnap, ha találkozunk egymással, ha kezet fogunk, ha köszönünk, és akkor is, ha kerüljük egymást! Éljük meg és kezdjük el elszenvetni a sérelmeket, a kárt, a megrövidítést.

Ámen

(Ablonczy Áron)